

MUSSOLINI POSREDUJE za MIR

Himmler je nesel Mussolinijevo poslanico Hitlerju

RIM, Italija, 23. dec. — Načelnik nemške tajne policije Heinrich Himmler je sinoči odpotoval iz Rima in je pustil za seboj senzacionalne govornice, da je nesel s seboj kanclerju Hitlerju zelo važno poslanico Benita Mussolinija.

MUSSOLINI NAJBREŽE SVETUJE HITLERJU
Nekateri so mnenja, da Mussolini priporoča mir, drugi pa so mnenja, da je njegova poslanica odgovor na Hitlerjevo poslanico, ki mu jo je pred nekaj tedni prinesel od Hitlerja načelnik nemške delavske fronte dr. Robert Ley.

Vse to so samo ugibanja, znano je samo, da je bil Himmler dolgo časa pri Mussoliniju in da je si oči odpotoval v Berlin. Diplomatski odnosi med Italijo in Nemčijo so seveda zaviti v največjo tajnost. Gotovo pa je, da Hitler želi, da bi se Italija bolj trdno naslonila na osišče in Himmler je najbrže hotel dobiti natančnejše pojasnilo o govoru italijanskega vnanjega ministra grofa Ciana.

PRIMEREN ČAS ZA MIR

Ni pa samo letni čas, ki je dal povod za mirovne govornice. Znano je, da bo papež Pij XII. v nedeljo, ko mu bodo kardinali voščili vesel Božič, imel nagovor, v katerem bo pozival k miru. Vsi italijanski vplivni vladni možje željno čakajo na priložnost, da bi mogli posredovati za mir. Toda niti Vatikan, niti italijanska vlada ne bosta stavila nikakih mirovnih predlogov, dokler ne bo diplomatsko polje popolnoma pripravljeno in bo kaj upanja na gotov uspeh.

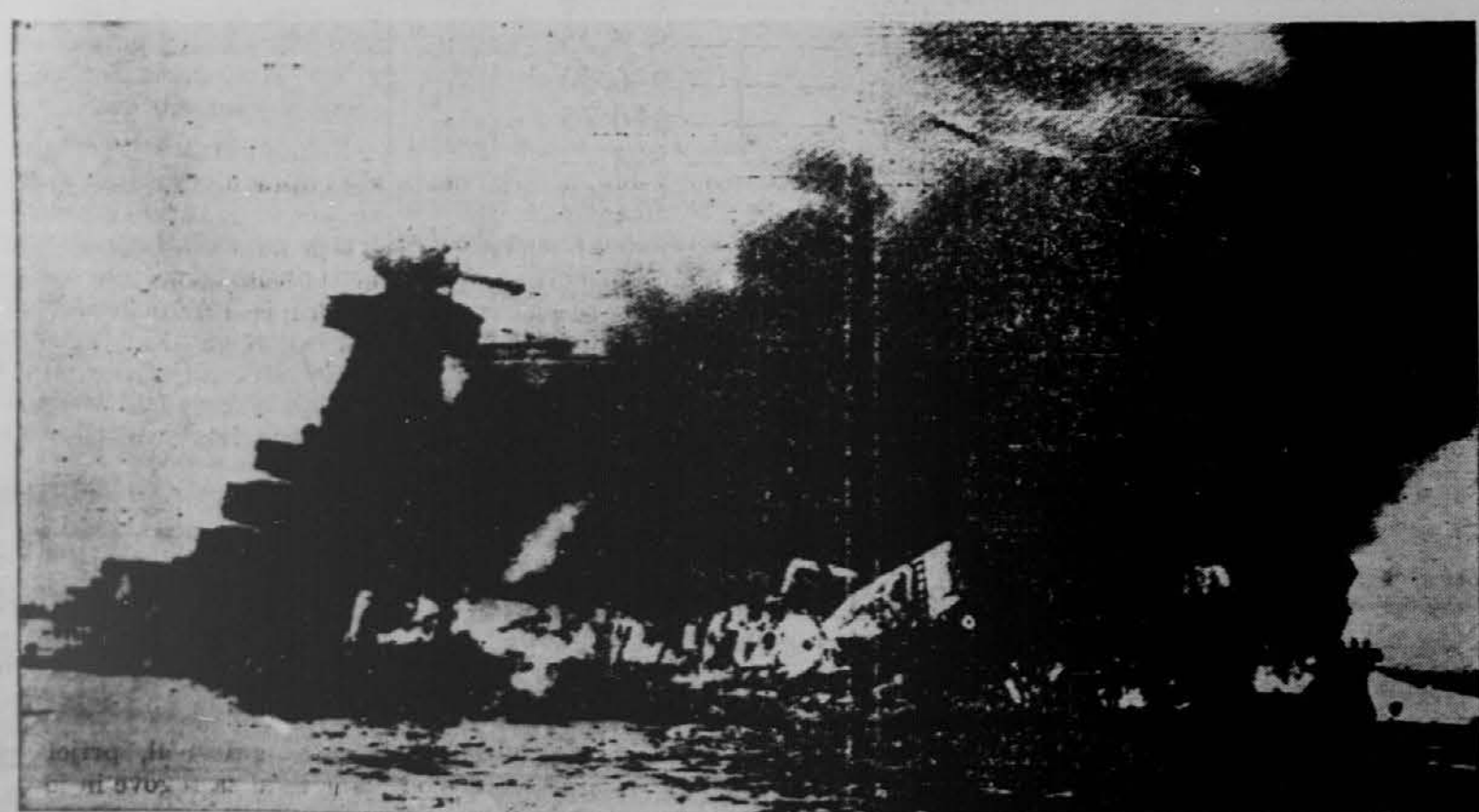
Rusi na begu na severni fronti

ROUVANIEMI, Finska, 23. dec. — V Rouvaniemi so prišla poročila, ki popisujejo bitko, v kateri je majhna peščica Fincev daleč na severu pognala v beg dve ruski diviziji.

MRAZ IN SNEG POMAGATA FINCEM

Arktični snežni vihar, ki ga spremlja hud mróz, 25 stopinj pod ničlo, je za Fince več vreden, kot cele divizije vojakov, kajti ruski tanki so zamrzili. Rusi, ki se umikajo v velikem neredu, samo žele dospeti do Pecama, kjer gorki morski tok včasih ogreje ozračje.

NEMŠKA BOJNA LADJA "GRAF SPEE" V PLAMENIH

Nemška "ze-pna" bojna ladja "Admiral Graf Spee" je v plamenih, ko jo je njen poveljnik kapt. H Langsdorff na Hitlerjevo povelje razstrelil in potopil.

Nov Greenov napad na Labor Relations Board

Predsednik Delavske federacije se sklicuje na izjave pred zborničnim odborom. — Zveza tvorničarjev zahteva revizijo delavske postave.

WASHINGTON, D. C., 21. dec. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je rekel danes časniki, da je iz izjav, podanih pred zborničnim odborom, kateri raziskuje poslovanje Delavskega urada (National Labor Relations Board), jasno razvidno, da je Delavski urad mnogokrat pristransko razsojal in sicer v prid Lewisovemu kongresu.

Predno je Green to povedal časniki, se je precej dolgo posvetoval z Edmundom M. Tolandom, odvetnikom zborničnega odbora. Posvetovala sta se glede AFL priče, ki jih bo odbor te dni zaslišal.

Delo preiskovalnega odbora je zelo pohvalil tudi odbor National Association of Manufacturers, ki je priporočal revizijo postave za delavske od-

nošaje, češ, da predstavlja postava v svoji sedanjosti obliki nevarnost za narodno blagostanje.

Priporočila za revizijo vsebujejo: omejitev pravice stavljanja, prepoved closed shopa, in odpravo "check-off" sistema.

Po mnenju zveze ameriških tvorničarjev temelji delavska postava na štirih napačnih nazorih: Da hočejo vsi delavci postati člani unije; da so spori med delavci in delodajalci neizogibni; da delajo delodajalci delavcem krivice; in da je dolžnost zvezne vlade posredovati v sporih med delavci in delodajalci.

Green je ponovno izjavil, da je Delavski urad skoro izključno razsojal v prid Lewisovi organizaciji ter ni nikdar izkazoval Delavski federaciji kakšnih prednosti.

RUSI SO BILI VSTAVLJENI PRI MOSTU

Rusi so se pričeli umikati pri Nanci, kjer 300 milj dolga cesta, ki pelje iz Pecama v Rouvaniemi, napravi ovinek in zavije na most. Cesta pelje čez visoke tundre in skozi nizke gozdove smrek, brez in grmovja. Pred mostom so Finci sprejeli Ruse z baterijami poljskih min, ki so uničile pet tankov.

VODA V RUSKIH TANKIH JE ZAMRZNILA

Finci so neprestano napadali Ruse, katerim je slednjič njihov poveljnik izdal povelje za umik. Med tem časom pa je voda v tankih zamrznila, vsled česar so jih morali pustiti na bojišču. Nato so se Rusi pričeli naglo umikati. Pozneje so se hoteli Rusi pri Hohenjarviju vstaviti, toda Finci so jim bili na skrajno vedno za petami in jim niso dali časa, da bi si zakurili ognje in se ogreli. V teh bojih so se morali Rusi mnogo bolj boriti proti brazu, kot pa proti Fincev.

RUSKI POVELJNIK Odstavljen

MOSKVA, Rusija, 23. dec. — Ruska vlada priznava, da je njena armada na Finskem zadela na najbolj resne težkoče pri naravni in umetni obrambi dežele.

Ob istem času pa tudi prihaja poročilo, da je bil poveljnik leningradskega vojaškega okrožja general K. A. Mereckov, ki je vodil vojaško kampanjo na Finskem, odstavljen s svojega mesta, ker je napravil več "pogreškov."

Zaradi božičnega praznika ne izide list v ponedeljek. Prihodnja številka bo v torek, dne 26. dec.

Uprava.

Vandenberg in New Deal

Senator, ki ga nekateri smatrajo za republikanskega kandidata, priznava, da je New Deal marsikaj dobrega storil.

Republikanski senator Vandenberg iz Michigana, ki prihaja vpoštev kot republikanski predsedniški kandidat pri prihodnjih volitvah, pravi v nekem članku, da je v osmih letih New Deal dosegel marsikaj dobrega, kar bo republikanska stranka, če bo prišla prihodnje leto na površje, vsekar obdržala.

Po njegovem mnenju je relief narodni problem in ga je treba amandirati, nikakor pa ne zavreči. New Deal je precej pomagal ameriški poljedelstvu, kar bodo republikanci v slučaju svoje zmagave vpoštevati. Socijalna zakonodaja bo ohranjena v tej ali oni obliki, pa naj predsedniške volitve izpadejo tako ali tako.

Vandenberg ima več prilik dočeti republikansko predsedniško nominacijo kot pa njegovi tekmeči: Dewey, Gannett, Taft in Bricker.

To in ono...

Profesor — ropar

LOS ANGELES, Cal., 22. dec. — Tukaj so aretirali 53 letnega Virgila S. Morsa, bivšega vseučiliškega profesorja, ker je ukradel v neki trgovini za devet dolarjev blaga.

Do vratu sem zadolžen, — je rekel in sem si skušal na ta način pomagati.

Novi načelnik FCA

WASHINGTON, D. C., 22. dec. — F. F. Hill, načelnik Farm Credit Administration, je večeraj resigniral. Predsednik je njegovo resignacijo sprejel ter mu imenoval za naslednika A. G. Blacka, člana poljedelskega departamenta.

Doma se je držal

NEWBURG, Ind., 22. dec. — S hribov južnega dela države Indiane je prišel star možki in začel govoriti o delavci, zaposlenimi pri nasipu ob Ohio reki.

— Že petinsedemdeset let živim na majhni farmi enajst milj od tukaj, pa do danes nisem vedel, da teče v bližini tako velika reka. Škoda, da že prej nisem prišel sem pogledat.

Kaj je stavka

ST. PAUL, Minn., 21. dec. — Generalni pravnik J. A. A. Burnquist je rekel: — Če en delavec preneha delati, ni to stavka in ga ne moremo smatrati za stavkarja. O stavki lahko govorimo edino v slučaju, če dva ali več delavcev sporazumno odloži delo.

Starostna Pokojnina

KAKO JE
TREBA
DOLOČITI
POKOJNINO

(To je drugi članek v skupini: "Starostna Pokojnina.")
V prihodnjih treh letih bo izplačanega vsega skupaj za 1755 milijonov dolarjev pokojnine.

Onemu, ki se ga tiče ta postava, je razmeroma lahko izračunati, koliko bo znašala njegova mesečna pokojnina, ki temelji na številu let, v katerih je zaslužil po \$200 ali več. Da dožene vaše povprečno mesečno pokojnino, delite vašo skupno plačo s številom mesecev, ki so med 1. januarjem 1937 in letom, ko ste bili stari oziroma boste stari 65 let.

POVPREČNA MESEČNA POKOJNINA BO ZNAŠALA (po treh let zaposlitve)

če ste zaslužili:		
mesečno	za samec	za poročene
\$ 50	\$20.60	\$30.90
\$100	\$25.75	\$38.62
\$150	\$30.90	\$46.35
\$250	\$41.20	\$61.80

(Po desetih letih zaposlitve)

če ste zaslužili:	za samce	za poročene
mesečno		
\$ 50	\$22.00	\$33.00
\$100	\$27.50	\$41.25
\$150	\$33.00	\$49.50
\$250	\$44.00	\$66.00

(Po štiridesetih letih zaposlitve)

če ste zaslužili:	za samec	za poročene
mesečno		
\$ 50	\$28.00	\$40.00
\$100	\$35.00	\$52.50
\$150	\$42.00	\$63.00
\$250	\$56.00	\$84.00

Za vsakega delavca, ki ima social security karto, je v njegovem accountu v Washingtonu natančno označen njegov zaslužek, kot ga je sporočil njegov delodajalec vsake tri mesece. Če misli delavec, da je bila pri tem storjena kakšna pomota, naj vpraša social security board za pojasnilo. Vpraša se lahko z dopisnico, ki jo dobi pri okrajnem social security uradu. Odgovor bo v kratkem sporočen.

Vpokojenici bodo dobili čke dvanaestkrat na leto do svoje smrti. Kdo je upravičen do teh čekov? Kaj je treba osebni, stari nad 65 storiti, da jih dobi?

KAKO DOBITI PENZIJO?

Še enkrat poudarjamo, da to ni nikaka miloščina. Vsak je moral delati za ta denar. Več kot 47 milijonov delavcev v Ameriki spada pod zaščitno postavo. Vsak delavec plačuje en odstotek svoje plače, gospodar pa tudi en odstotek.

ČITATELJI NAJ VPOŠTEVAJO SLEDEČE

- 1.) Delavec je upravičen do penzije šele ko je star 65 let.
- 2.) Delavec mora biti zaposlen pri delu, ki je pod okriljem (covered) socijalno zaščitne postave.
- 3.) Delavec mora zaslužiti gotovo vsoto in mora biti zaposlen gotov čas.

Katera dela so "covered" in katera "uncovered", smo že omenili v četrtkovem članku. Kdor ni na jasnem, naj vpraša za pojasnilo pri social-security uradu.

Najprej bodo začeli dobivati penzijo nad 65 let stari delavci, ki so že dobili nekako odpravnino (lump-sum benefit). Takih ostarelih oseb je 178,575. Okrog božiča bodo obveščeni, da bodo dobivali pokojnino do konca svojega življenja.

Po stari postavi so dobili odpravnino, predstavljajočo 3% odstotka njihovega zaslužka. Zdaj se lahko zavzamejo za mesečno penzijo. Vsota, ki so jo dobili kot odpravnino, jim bo takoj spočetka odtegnjena.

V drugo skupino, ki je največja, spadajo delavci, stari 65 let, ki niso dobili nobene odpravnine, in oni, ki bodo dosegli 65 leto pred koncem prihodnjega leta. Ti lahko zaprosijo za mesečne čke, ki jih bodo dobivali, po svojem 65. rojstnem dnevu oziroma, ko bodo prenehali delati.

(V kratkem bomo priobčili nadaljevanje tega članka. V njem bodo navedene razne določbe postave, da bo vsak na jasnem glede social security postave.)

Oklahomski toreador

CHANDLER, Okla., 22. dec. — C. J. Waller je star sedemnajst let in tehtal le 135 funtov. Prelahak je, da bi ga sprejeli v šolski football team. Fant pa ni tak slabik kot bi kdo domneval. Njegovega gospodarja Franka Etterja je napadel dva tisoč funtov težak bik. Vrgel ga je v zrak in ga nato skušal raztrgati z rogovi. Waller je pravočasno priskočil, prijel podivjano žival za rogove in jo ukrotil.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Baker, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one year in New York	\$4.00	For one year in New York	\$4.00
For one year in New York	\$4.00	For one year in New York	\$4.00
For one year in New York	\$4.00	For one year in New York	\$4.00
For one year in New York	\$4.00	For one year in New York	\$4.00

Subscription Yearly \$4.—

"GLAS NARODA" IZDAJA VSAKI DAN IZVEMERNE NEDELJE IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CItY 5-1243

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

CIANOVO VABILO

Pred nekaj dnevi je govoril pred italijansko korporacijsko zbornico italijanski vnanji minister grof Ciano. Ker nihče natančno ne ve, kaj je skušal povedati, si njegov govor vsak po svoje tolmači.

V Berlinu, če lahko verjamemo "Berliner Boersenzeitung", poloficijelnemu glasilu vnanjega ministrstva, so bili s Cianovim govorom zelo zadovoljni, dočim je vzbudil govor v Parizu vtis, da bi bil že čas in obenem tudi skrajna potreba, da se pridruži Italija zaveznikom.

Pariški "Temps" piše: — Ciano je jasno namignil, da bi se nam Italija rada pridružila. Če ne izrabimo te prilike, bomo napravili kriminalno pogreško.

Ako človek natančno premisli, se ni Ciano dobričal niti Angliji niti Franciji, pač je pa poudarjal zaupanje v italijansko-nemško vojaško pogodbo in v protikomunistični pakt.

Navzlic temu se pa govorice o italijansko-francoskih pogajanjih tako vztrajno pojavljajo, da jih ni mogoče puščati v nemar.

Neka brzojavka International News Service se glasi: — Če bi se Italija odpovedala zvezi z Nemčijo, bi ji dala Francija ogromne teritorialne koncesije v Afriki. Tozadevna pogajanja med Rimom in Parizom so že v teku.

Anglija je napram temu načrtu precej hladna, kajti če bi se uresničil, bi morala Anglija še več žrtvovati kot pa Francija. Z drugimi besedami rečeno, brzojavka omenja, kot da bi skušala Francija podkupiti Mussolinija na stroške Anglije.

To zveni precej neverjetno. Anglija in Francija namreč tesno sodelujeta, ne samo v vojaškem pogledu, pač pa tudi v industrijskem, gospodarskem in finančnem. Francija se ne bo lotila ničesar, ne da bi vprašala Anglijo za svet, pa tudi Anglija ne bo kar na svojo roko ničesar začela.

Je pa še drugi faktor, ki povzroči resne dvome o verjetnosti italijansko-francoskih pogajanj.

Iz Anglije se je nedavno vrnil v Združene države ameriški poslanik Joseph Kennedy ter predložil predsedniku Rooseveltu podrobno poročilo o vojnem položaju v Evropi. Kennedy, ki je znan kot velik prijatelj zaveznikov, je zelo optimističen glede izida evropske vojne.

Glede Italije je rekel: — Nihče naj ne misli, da je skušal grof Ciano s svojim govorom preslepiti Nemčijo. Med Italijo in Nemčijo je močna zveza, mogoče močnejša kot je bila kdaj prej.

Edinole nekaj se utegne zgoditi, čemur bi pa dala izključno le Rusija povod: Če bi Rusija udarila na Balkan in obenem tudi na Nemčijo. Nihče nareč ne ve, kaj kujejo in snujejo diplomati v Moskvi. V tem slučaju bi tako Italija kot Nemčija začeli iskati pri Angliji in Franciji zaslombe in zavrnitve.

NENAVADEN PADEC IZ VLAKA

Neverjetna zgodba se je pri-merila po pisanju italijanskih listov na progi Valletti-Rim. Vozač nekoga električnega vlaka je v bližini Ciampina opazil, da je ugasnila rdeča signalna svetilka, znak, da se vrata enega izmed vozov odprla. Ustavil je stroj in ugotovil, da je eden izmed potnikov padel skozi vrata.

V temni noči so preiskali progo in res so našli nekoga 68-letnega Napolitana ležati ob njej. Mož je krvavel iz rane na glavi in ker se ni gibal, so ga smatrali za mrtvega. Ko ga pa hoteli dvigniti, je od-govoril in vprašal res zaspal ali ne.

19 **40**

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE... SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.

Knjižarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St. New York

Cena 50 centov

160 strani s slikami

Iz Slovenije

SMRTNA NESREČA

1. decembra se je vrnil iz Nemčije večji transport sezonskih delavcev. Na postaji v Murski Soboti je ob pol 19, po prihodu poselnega vlaka nastala velika gneča, toliko je prišlo sezoncev. Ker njihov prihod ni bil javljen, jih na postaji niso čakali domači z vozi, da jih s prtljago odpeljejo domov. Iz bolj oddaljenih krajev in iz krajev, ki so blizu avtobusni progi proti Rogasem, Gornji Lendavi ali Bogotini, se po navadi vozijo s poštanim avtobusom. Vložena je bila tudi prošnja, da bi poštni avtobus ob prihodu sezonskih delavcev imel izredne vožnje pa menda ni bila upliščana, češ da pošta nima pooblaščenja za izredne vožnje.

Med srečnimi sezonci, ki so se vrnili v domovino in se peljali proti Cankovi, je sedel tudi mehanikarski pontočnik Fr. Kovač s svojo materjo, ki se je vrnila iz Nemčije. Toliko sta si hotela povedati, ob svide-nju, da je sedel na avto z namenom, da se z njim spet vrne v Mursko Sobotu, kjer je že dalje časa uslužben. Avto je vodil sofer Fr. Rütuper, poleg njega pa so bili na avtu še Mihael Šabjanič in njegov sin Jože ter Viktor Vrečič. Na Pertoči je avtomobilu ugasnila desna luč, med tem ko se je bila leva utrlila že na poti v Rogasceve. Ker je bil avto brez luči, se je Fr. Kovač ponudil, da bo sedel na blatnik z električno žepno svetilko. Sofer je vozil z najmanjšo brzino in tako so brez nezgode prevozili par vasi. Malo pred odepcom ceste v Krajno je na hudem ovinku vozilu zmanjkala orientacija in avto se je naenkrat znašel na robu poldrugi meter visokega nasipa ter se prevrnil. Kovač, ki je bil sedel na blatniku, je padel pod avto, ki ga je pokopal pod seboj. Ker vsa četvorica, ki je bila na avtomobilu ni mogla dvigniti voza, je sofer pohitel v vas in prikladal pomoč. Težko vozilo je Kovača zdrobilo prsni koš in glavo. Kdo more popisati žalost nesrečne matere, ki je ob povratku iz tujine po veselem svidenju v tako kratkem času izgubila sina!

Tragični dogodek je vzbudil po vsem Prekmurju splošno so-čutje in obžalovanje.

DVA SPLAVARJA NA SAVI UTONILA

Reka Sava je zadnje dni upadla in so se ponekod že prikazale sipine in čeri, huda ovira posavskih splavarjev. Zato so hoteli s prepeljevanjem lesa da bi se pred sušo spravili čim več lesa na naročena mesta. Tudi Renkovi fantje iz znane splavarske družine v Renkah (med vasjo Savo in Zagorjem) so zadnje dneve pridno vozili les po Savi. Med vožnjo pa se je primerila Toneta huda nesreča. Na čerih se je spleval odbil. Tone se ni pri sunku trdno prijel za trame. Z veslom je hotel naravnati splav, pa je bil sunk ob skale premočan in ga je vrglo kakke tri metre po razmočenem splavu v vodo. Splav z drugim po-magačem je odnesel tok dalje. Tone je še nekajkrat zakrilil z rokami, potem pa ga je pregrnila voda.

Podobna nezgoda se je pri-merila tudi pretekli teden. Po Savi je drsel več splavov in v bližini Renk, kjer je poleti potegnil tok v valovje nesrečnega šolarja Festajnovskega Jakca je padel v vodo zaradi sunka ob skalo neki splavar, ki pa so ga splavarji poznali pod ime-mom Savinski Franceč. Mladi fant je hodil senkaj pomagat spravljat les. Po padcu v vodo ga je zadel v glavo tram, ki je štel iz splava. Udarce je bil tako silen, da ga je omam-il. Valovje v brzicah pri Renkah ga je prekrilo in fanta ni bilo več na dan. Utonil je tik pred godom splavarskega zaščitnika Miklavža. Trupla do zdaj še niso našli. Orožniki so obvestili o utopljenem ponesrečenem vse orožniške po-staje ob spodnjem savskem toku.

STRAŠEN SAMOMOR

Mesarski pomočnik Frelj Avgustin iz Spodnje Sorice je kupil pred dnevi od Jakoba Thalerja iz Zgornje Sorice svinjsko kožo. Thaler je po dogovoru princel prodano blago v gostilno Petra Faj-furja, kjer je imel Frelj mes-nico. Prodajalec je pri Faj-farjevih nekaj časa čakal na

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slo-venskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjižarni Slovenic Pub-lishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Frelja, a ker ga od nikoder ni bilo, so se slednjič domenili tako, da je Thaler pustil kožo pri Fajfarjevih. Z izstavljenim potrdilom, da je kožo res oddal je ošel Thaler nato na Frelj-hov dom. Ko je prišel Thaler v hišo, so mu povedali, da Frelj-lj se spi. Prilezel je zatem stopil v Frelj-hovo sobo, kjer pa se mu je nadil grozen prizor. Nad posteljo je gorela elek-trična luč, a Frelj-lj je ležal mrtev sklonjen z gornjim de-lom telesa preko postelje in obrnjen k tlem. Na tleh je bi-la velika mlaka krvi. Pod pos-teljo je ležalo več parov čev-ljev, nedelež od postelje na zidnatih stoli pa je bila skrb-no zložena Frelj-hova obleka.

Thaler je globoko presunjen zapustil sobo in obvestil o gro-znem odkritju ljudi. Obvešče-ni so bili tudi orožniki v Že-leznikih. Kratak pogled po sobi je ljudi uveril, da ni bilo izvršeno nad Frelj-hom nikako nasilje, ampak da je po živ-ljenju segel sam, gotovo v trenutku duševne neprisotnosti.

Sklonjen preko postelje si je je navadnim žepnim nožem dva-krat prerezal v vrat in je umrl za izkrvavitvijo. Prereznata je bila leva glavna žila odvodni-ca. Usodno noč je šel Frelj-lj počitku okrog 23. ure. Dan pred smrtjo je imel ves dan opravke. Najprej je šel k svo-jeju stricu v Zgornji Sorici, kjer je tudi pri njem obojeval. Po-tem je šel v Sorico na pošto, da dobi meso za razprodajo strankam. Videli so ga še mnogi znanci, a pod noč se je razgovarjal z enim izmed so-stanovalecev, se poslovil in šel v svojo sobo. Iz njegove so-be ni nihče slišal nikakih kli-cev. Ni dognano, kaj je do-vedlo Frelj-ha do obupnega de-janja. Denar ni mogel biti vzrok, kajti pri njem so dobili skoro za tri tisočake bankov-cev. Ljudje vedo povedati, da je bil mladenič priljubljen in da ga nihče ni mizil. Tudi v ljubezni mu je slo vse po sreči. Ko so povedali njegovemu de-

Peter Zgaga

OTROŠKA DUŠA

Kdo ve, kaj se snuje in odi-grava v nji? Navzlic temu, da smo bili vsi nekoč otroci, se v starejših letih ne more nihče poglabiti v skrivnosti.

Par sto korakov od doma, v katerem se je rodil Marko, vo-zijo vlaki Erie železnice preko neizmernih newjersey-skih meadows. Dokler se človek ne privadi zvonenju, piskanju, in ropotu in hropenju, mu je ne-rodno in ne more ponoči spati, toda sčasoma se privadi in vsega tega ne sliši več.

Ko je Marko šodil, je bil njegov najljubši prostor ob o-knu. Radovedne oči so se mu zazrle v daljavo in motrile ču-dno črno pošast, ki je kadeč se in piskaje sopihala preko ravani in se čedalje bolj iz-gubljala v močvirski megli.

Njegova prva beseda ni bila "mama", pač pa "čuču." Ze-lezniška lokomotiva je posta-la slednjič njegov življenjski cilj. Po vseh štirih se je pla-zil po stanovanju in "čuču." Če je slučajno iztaknil kos krede, je bilo kmalu vse porisano s čudnimi liki, ki naj bi predstavljali višek njegovega brepenenja.

Vse to je trajalo do njego-vega petega ali šestega leta, ko se mu je začel jasiti v nje-govi otroški pameti pojem sve-tega Miklavža, vsemogočnega dobrotnika otrok, ki pridnim izpolni vsako željo in ni še ni-kogar razočaral, ki trdo zaupa vanj.

In tako se je počasi utrjeva-la vez med neločljivo trojico: čučetrenom, svetim Miklav-žem in malim Markom. Vse o-trokovske misli so bile osredoto-čene v cilj, ki mu je bil dose-gljiv izključno le s pomočjo ne-beškega svetca, čigar sliko vi-diš pred božičem, kamorkoli se ozreš: po časopisih, na pla-katih, v izložbah, dočim je v vsaki trgovini pravi, živi sv. Miklavž, mož dobrodušnega obraza, z rdečo kapo na glavi in v rdeči obleki, z belim krz-

kletu, kaj se je zgodilo, se je nad dejanjem svojega ljubimeca zelo razžalostila. Izjavila je, da sta imela namen se poročiti. Zato je prav verjetno, da je Frelj-h obupal zaradi šibkega zdravja.

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.50
200 Dinar.	— — —	\$ 4.75
300 Dinar.	— — —	\$ 6.80
500 Dinar.	— — —	\$ 10.75
1000 Dinar.	— — —	\$ 21.—
2000 Dinar.	— — —	\$ 41.50

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze za darne pošiljke v Jugoslavijo začasno preli-njene. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je mogoče našim rojakom vztrati in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povišana cena, ker so stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opazujemo tudi, da se sem in tam more kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnit.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
: : POTNIŠKI ODDELEK : :
216 West 18th Street, New York

nom obrobjeni in s črnim pa-som prepasani ter z visokimi škornji na nogah.

Tri dni pred prazniki je od-peljala mati fanta v New York. Tisoči in tisoči ljudi so se dre-njali po ogromni prodajalni. V ozadju trgovine je sedel na zlatem prestolu sv. Miklavž. Stotine luči je osvetljevalo nje-govo neizmerno bogastvo: naj-raznovrstnejše igrače, punčke, živali, sani, bicikle, hišice in gradovi, ladje in kanoni, voja-ki in trdnjave, ptice, avtomo-bili, aeroplani. Mimo njegovih nog je neutrudno vozila loko-motiva, kateri je bilo priklo-pljenih nebroj vagonov.

Dolga vrsta otrok se je po-mikala mimo njega, vsakemu je dal roko, z vsakim je spre-govoril par besed.

Marku je srce burno utripa-lo. Njegove velike oči so se o-pajale nad to nebeško lepoto. Sam ni vedel, kdaj in kako se je znašel pred njim in zdrdral molitvico, ki jo je že toliko dni od jutra do večera ponavljal v mislih ter jo je najbrž molil tu-di v sanjah.

— Good, — ga je pohvalil sv. Miklavž ter ga vprašal, kaj bi rad. Čudno se je zdelo Mar-ku, čemu ga vprašuje. Kaj ni slišal njegove pobožne molitve in njegovih vročih prošenj? — Toda na vprašanje je bilo tre-ba odgovoriti in zato je glasno rekel: — Čučetren! — ter se-gel z ročicama proti igrači, ki se je vila, zvonila in piskala mimo Miklavževih nog.

— Že dobro, — je odvrnil svetnik in že drugemu otroku podajal roko.

— Daj mi ga! — je zahteval Marko odločno in se ni dal ta-ko zlepa odgnati. Toda vrsta otrok je pritiskala nanj in ga rinila proti izhodu. V otroku se je nekaj zganilo. Bilo mu je kakor potapljajočemu se, ki izgublja zadnjo priliko rešitve. Sunkoma se je iztrgal materi iz rok, se priril do Miklavža ter zakričal, da se je slišalo po vsem velikanskem prostoru: — Give me that choochootrain ...

In v podkreplilo zahteve, kajti to ni bila več prošnja, se je izvila iz njegovih ust kletvi-na, tako grda in posastna, ka-kršne bi se najpoglejši zavržne-ne, ne poslužil.

Kje jo je slišal? Doma gotovo ne. Pri svojih tovariših? Saj ni bil nikdar sam z njimi. Na cesti? Težko, t o da mogoče.

Navzoče ženske so onemele in ko so prišle k sapi, so začele zavijati oči in se zgrazati: — Tsk! Tsk! Tak otrok! Tak iz-prijen otrok.

Mati je jeze in sramote na glas zahtevala ter ga napol ne-sla, napol vlekla na stranišče, kjer mu jih je naložila toliko, da tri dni ni mogel pošteno se-deti. Toda trde, skoro ostare-le poteze njegovega obraza se niso niti zganile, nobene tožbe ni bilo iz njegovih ust, nobene solze iz njegovih oči.

Nebeški svetec je začudenja zijal na svojem zlatem prostoru, kot da je zaradi otroka, ka-teri je zdvomil o njem, izgubil vero v človeštvo.

Zdaj je Marku že štirinajst let. Odtlej ga ni nihče več slišal zakleti. Najraje je sam in postaja čedalje bolj zamišljen. Za svoja leta je dosti prere-sen.

Tisti božič je vseeno dobil čučetren za darilo, kajti bil je že štirinajst dni prej kupljen ter je počival skrit na polici.

300 SVETIH MAŠ LETNO

v življenju in po smrti, so deležni člani "Mašne zveze za Afriko." Člana-rina enkrat za vedno 25 centov za vsako osebo, živo ali umrlo. Naslov: DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA za afriške misijone, Dept. B — 3624 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.

Kratka Dnevna Zgodba

A. ČEHOV:
NEZGODA V GLEDALIŠČU

Nekoga odličnega večera je sedel nič manj odlični eksekutor Ivan Dimitrič Černjakov na sedežu v drugi vrsti in je gledal skozi svoje kukalo “Zvonove kornevilske”. Gledal je nizol in se je počutil kakor petelin na gnoju. Toda nenadoma — v povestih se večkrat pripeti kaj “nenadoma” in pisatelji imajo prav, življenje je zvrhano domislekov — a nenadoma se mu je obraz namrgolil, pridržal je sapo — dal je kukalo proč z očmi, sklonil se je, in — hačii! Kihnil je kakor vidite. Kihanje ne moreš nikomur in nikjer prepovedati. Kihajo kmetje in tudi policijski uradniki in včasih celo tajni svetniki. Vsi kihajo. Černjakov se je torej ni prav nič vzburlil za to. Obrisal se je z robcem, in kot človek, ki ve, kaj se spodobi, se je tudi ozrl okrog sebe, ali ni mogoče svojim kihanjem koga motil. In že je bil tu vzrok, ki se je človek zaradi njega lahko vznemiril. Videl je, da se je stari gospod, ki je sedel pred njim v prvi vrsti, z rokavico skrbno obrisal po plešati glavi in vratu in je nekaj zamrmral. V tem staremu pa je Černjakov spoznal civilnega generala v prometni upravi, Brišalova.

“Kihnil sem vanj,” je pomislil Černjakov. “Saj on prav za prav ni moj predstojnik, vendar mi je sitno. Oprostite se mu bom moral.”

Černjakov je malo pokajšal in je generalu zašepetal na uho: “Oprostite ekscelencu, poškopril sem vas — nehoti sem —”

“Nič, nič...”

“Za božjo voljo, oprostite mi! Jaz sem vendar — saj nisem hotel.”

“Oh prosim, sedite, ne! Poslušajte dalje.”

Černjakov se je ves zmedel; bedasto se je režal in se je spet ozrl na oder. Gledal je navzdol, a prav nič več mu ni bilo dobro. V odmoru je pristopil k Brišalovu. Nekdo je šel vstrine njega in je zamrmral konmaj skrivajoč svojo plahost.

“Kihnil sem v vas, ekscelencu, oprostite mi. Saj nisem — saj ne, da bi bil mogoče —”

“Oh, je že dobro! Že zdavnaj sem pozabil, vi mi pa spet govorite o tem,” je dejal general in je nejevoljno potegnil spodnjo ustnico na znotraj.

“Pozabil!” je pomislil Černjakov, “pa se mu kar zloba bliska iz oči.” Nezaupljivo je pogledoval generala. “Pa kratko in malo noče govoriti o tem. Pojasniti mi bom moral, da zares in ra noben način nisem hotel. Da se je to zgodilo po prirodnem zakonu; sicer si bo še mislil, da sem ga hotel opljuvati. Zdaj si mogoče tega še ne misli, a kasneje si bo mislil.”

Doma je Černjakov povedal svoji ženi kakšno traparijo da je napravil. Kakor se mu je dozdevalo, se je ona premalo znebila za ta dogodek. Najprej se je pač mallece ustrašila a ko je zvedela, da Brišalov ni njegov predstojnik, se je pomirila.

“Pa le pojdi tja in se mu opraviči,” je rekla, “sicer si bo mislil, da se ne znaš dostojno vesti med ljudmi.”

“Saj, saj! Pa saj sem se mu opristil a on je bil tako čuden, nobene pametne besede ni znil. In pa saj tudi časa ni bilo za daljši razgovor.”

Drugi dan se je Černjakov oblekel v novo uniformo, obril se je in je odšel k Brišalovu, da bi mu to zadevo razložil. Ko je vstopil v generalovo predstoba, je zagledal ondi mnogo prosilcev, in celo generala samega, ki je že poslušal prošnje. Potem, ko je že več prosilcev vprašal to in ono, je obrnil svoj pogled na Černjakova.

“Včeraj v Arkadiji, če se ekscelencu spominjate,” je začel eksekutor, “jaz sem kihnil in zdajci sem vas zmočil — oprostite...”

“Kakšna traparija. Bog pomagaj!” General se je okrenil k drugemu prosilcu. “Kaj želite vi?”

“Noče govoriti o tem,” je pomislil Černjakov in je prebledel. “To se torej pravi, da se ježi. Nak, to ne more ostati kar tako. Razložil mi bom.”

Ko se je general nehal pogovarjati s poslednjim prosilcem in je spet hotel oditi v notranje prostore, je stopil Černjakov za njim in je rekel tiho in brez sapa:

“Ekscelencu! Če se drznem nadlegovati vašo ekscelenco, tedaj samo zato, — lahko bi dejal — ker se kesam... Ni bilo nalašč, kakor že še sami vedo.”

Generalov obraz se je skremžil kakor za jok in dvignil je roko.

“Pa se res precej upate, dragi moj,” je rekel, ko je izginil skozi druga vrata.

“Misli, da se norčujem?” je preudaril Černjakov. “Bog mi je priča, da se ne! General pa tega ne razume! Če je stvar taka se ne bom nič več opraščal temu ošabnežu. Vrag naj ga vzame! Pismo mu bom pisal, a k njemu ne bom nič več šel. Bog mi je priča, da ne!”

Tako je Černjakov mislil, ko je šel domov.

Pisma generalu ni napisal. Preudarjal je sem in tja, pa mu ni nič pametnega stopilo v glavo. Torej je moral drugi dan iti tja, da mu osebno vse pojasni.

“Včeraj sem vašo ekscelenco nadlegoval,” je zajeljal, ko ga je general vprašujoče pogledal, “pa ne, kakor da bi se norčeval, kot ste se izvolili izraziti. Jaz sem se le opristil, ker sem vas pri kihanju poškopril... a jaz se niti od daleč nisem mislil norčevati. Ali bi smel biti tako nesramen, da bi se norčeval? Če bi se ljudje norčevali, potem nima to niti najmanjšega pomena, in spoštovanje do oseb — bi izgini- lo...”

“Ven,” je general ves modričast in zaripel v obraz trepetaje zakričal.

“Kaj?” je Černjakov šepetaje vprašal in se je od strahu kar pogrezal v zemljo.

“Ven!” je general še enkrat zavpil in udaril z nogo ob tla.

Černjakovu se je v telesu nekaj pretrgalo. Ničesar ni videl, ničesar slišal, odhnikal se je k vratom, odšel na cesto in se opotekaje vračal domov.

Podzvestno je prišel do hiše. Ne da bi slekel uniformo, se je zleknil na divan in je — umrl.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam približno nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnat nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie
Walsenburg, M. J. Bayak
- INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS:
Chicago, J. Bevil
Cicero, J. Fabian (Chicago, Ozoro in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math. Warlek
- MARYLAND:
Kittamiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouge, J. L. Jančič
Ely, Jos. J. Peschel
Eveleth, Louis Goude
Gilbert, Louis Vesel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Wahpet, L. Champa
- NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
- NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Svet
Gowanda, Matt Strubahn
Little Falls, Frank Shale
- OHIO:
Barberton, Frank Froha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stappia
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kums
Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON:
Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Stresovec
Coudersdale in okolica, Mrs. Ivana Rupanik
Export, Louis Zupančič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Johnstown, John Polants
Keays, Ant. Taulgajl
Lawrence, Frank Balloch
Midway, Jovša Žust
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Bron
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan ...
- WISCONSIN:
Milwaukee, West Affis, Fr. Štek
Shobogan, Joseph Kakes
- WYOMING:
Rock Springs, Louis Teuchar
Diamondville, Joe Rothko
- Vseh zastopnikov imate potrdilo za svojo listino in potrdilo. Zastopnika tega potrditve.
- UPRAVA “GLAS NARODA”

ZRTEV NEMSKE PLAVAJOČE MINE

NAZNANILO in ZAHVALA

S potrdim srcem naznanjam žalostno vest sorodnikom in prijateljem, da je med soprog oziroma oče svoje mile oči zatisnil zavedno.

Andro Klun

Umrli je 25. novembra, 1939, po dolgi in mučni bolezni. Doma je bil iz Bere, št. 1, pri Hlirski Bistrici. Ob smrti je bil star 64 let. Umrli je ravno na 32 letnici svoje poroke. Pogreb se je vršil po cerkvenih obredih 28. novembra na St. Mary pokopališču v Cooperstown. Bil je član društva Nagelov cvet, št. 533 SNPL. Skoro nam ni mogoče zalivali; se vsakemu posebej, zato izrekamo našo iskreno zahvalo vsem skupno, ki ste nam bili v tolažbo in pomoč v žalostnih urah in kateri ste darovali toliko krasnih vencev in cvetlic v zadnji mu poždrav.

Lepa hvala dr. Nagelov cvet, št. 533 SNPL, za krasul vence in udeležbo pri sprevodu na mirodvor. Hvala hvala dru. št. 454 in Samostojnemu društvu. Hvala sosedom in prijateljem in tudi vsem, ki ste ga prišli kropiti, bili pomoči pri mirvaškem odru. Hvala tudi vsem, ki so dali automobile brezplačno ter tistim, ki so dali za sv. maše.

Nesmem pozabiti Mrs. Modile Lulek, ker ga je zadnji teden pomagala tako ljubeznjivo skrbeti in mu zaprla njega mile oči. Še enkrat naša hvala vsem stročim.

Ti pa ljubi soprog in oče! nas si zapustiš prerano, toda spomin na Tebo bo v naših srcih dokler ne pridemo tudi mi za Teboj. Počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja.

Zahvalni ostali:

ANTONIA KLUN, soproga;
ANDREW, sin; MARY omoč; UDOVICH, brat;
JOSEPH UDOVICH, zet; MARY KLIN, sinova;
vnučki in vnučkinje ter brat JOHN KLUN v Ameriki.
Sestra ANTONIJA v starem kraju.
R. R. 3, Richfield Springs, N. Y., Dec. 18, 1939.

BLAZNIKOVA
Pratika

za leto 1940

Cena 25c

s poštino vred.

“Glas Naroda”

216 West 18th Street

New York, N. Y.

V ostalem je razvidno iz neke skrbne statistike, da je med tatovi, ki obiskujejo prodajalno, 80 odstotkov žensk, in večinoma med 18 in 21. letom. Drugi znaten odstotek pa dajejo ženske med 40, in 50. letom. Prodajalno osebje ima navodilo: naj kupeem ne gleda toliko v obraz, kolikor na roke poseben uspeh imajo detektivi, ki opazujejo kupujoče občinstvo s skritih mest skozi nevidne odprtine.

Lepo božično darilo

CALIFORNIA, Mo., 22. decembra. — Urad za javna dela je poslal 800 družinam račune za elektriko, na katerih je bilo z debelimi črkami natiskano “Plačano”. S tem jim je prihranil \$3000.

SOLE ZA DETEKTIVE V BLAGOVNICAH.

Skoraj vse velike trgovine v New Yorku podpirajo posebne sole in tečaje, v katerih se prodajalno osebje uči spoznavati najnovejše tatinske načine in sleparske trike. V teh solah vzgajajo tudi detektive za veleblagovnice.

Največje izmed veleblagovnic med svoje letne stroške že kar vnaprej in avtomatično vštejejo 300.000 dolarjev izgnanbe, ki jo imajo zavoljo tatov. Ta vsota pa se pod nobenim pogojem ne sme prekoračiti in tako je stvar prodajalcev in prodajalk ter detektivov, da tatinski plen ne preseže to vrednost. V splošnem je tudi res ne preseže in zasluga za to gre v prvi vrsti stalnemu poku o novih zaščitnih ukrepih zoper nove tatinske trike.

FOTOGRAFIJA GA JE IZDALA.

Pri nekem vlonu v Litomericah je imel tat naravnost višek vse smole. Ne da bi to opazil, mu je pri “opravi” padla lastna fotografija iz žepa in obležala na tleh. Ob 8. zjutraj so vlon odkrili. Še pred 9. uro pa je policija prispela v tatovo sobo, kjer je močakar navzlic slabi vesti sladko spal, in ga potegnili iz postelje. Bil je tako presenečen nad njenim hitrim prihodom, da ni niti poskusil kakšnega izgovora glede fotografije na kraju svojega dejanja in je vse priznal.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znamke po 2 oz. po 3 cente.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani
VSEBINA:
Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.
Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami
VSEBINA:
Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jezidi.
Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami
VSEBINA:
Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani
VSEBINA:
Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.
Cena \$1.50

Nova HIMALAJSKA LILIJA.

V zadnjih dvajsetih letih so menili, da poznajo že vse vrste himalajskih lilij. Pred kratkim pa so tam odkrili popolnoma novo vrsto teh cvetlic — krasno rastlino s cveti, ki so dolgi in široki 10 cm. Razen tega so odkrili nad trideset novih rododendronov in nad dvajset novih vrst jegličev.

“GLAS NARODA”

pošljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošljamo.

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v “Padišahovi senici” pri “Oboževalcih ognja”, “Ob Vadarju”; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju “Rihju in njegovi poslednji poti”? — Kdo bi ne hotel spoznati “Winnetova”, idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani
Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V globljinaku. — Mohamedanski svetnik
Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani
VSEBINA:
Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.
Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani
VSEBINA:
Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.
Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani
Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.
Cena \$1.50

Vaski Apostol

Spisal L. GANGHOFFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

15

Ko je stopal z Julko in Štavadamerico po cesti, je tako preserečeno govoril in je bil tako dobre volje da se je še celo čemerni materi rezal obraz v prijaznejše poteze.

"Tako veselega te pa že dolgo nisem videla," je rekla. "Tak se mi zdi, kot da bi ga kozarček čez mero popil."

"Da, mati, danes sem zares vesel. Sem ne vem," sladko je pogledal Julko. "Zdi se mi, da ni več daleč do Velike noči."

S pritajenim smehljajem se je ozrla k njemu. Kar ne radona pa ji je smehljaj izginil in med obrvmi se ji je pojavila guba, ki se ni prav nič prilagala njenemu rožnatemu obrazu.

S ceste so krenili na stezo, kjer so začeli srečati sosede. Štavadamerica se je takoj živahno razgovorila in šla z njuni, dočim sta Roman in Julka izostala ob vrtnem vogalu. To prišlo je izrabljeno Roman ter je najprej krepko privil k sebi Julko, nleše, da se mu bo vsled materine bližine branila.

Toda mglo, ko da bi sama nestrpno čakala tega trenutka, se ga je oklenila okrog vratu ter ga začela tako burno poljubljati, da se je tej nenadni izpremembi začudil.

"Ljubice, Julka!" Zopet mu je zaprla usta z vročimi poljubi.

"Je dobro, kaj," se je oglasilo za njima. Zaljubljenca sta skočila narazen. Bil je Mihol. Ni dosti manjkalo, pa bi ga bil Roman udaril, dočim se Julka ni dosti zmenila. Bilga je, da se hlapee.

Mihol je napol zanižal, stopil s ceste v sneg in šel mimo njiju.

"Ne bojta se ne bom se ozrl." Prišel je teči, da bi dohitel Štavadamerico in sosede. Pri tem jima je zaklical preko rame:

"Ljudje, ki plevajo v rajski radosti, se seveda ne brigajo za peklenske stvari. Če ne, bi vama nekaj povedal." Julka je zaslišala v teh besedah pritajeno zlobo.

"Povedal? Kaj bi povedal? Zaradi mene povej, kar hočeš." Pri tem so se ji oči čudljivo zablistale.

"Ah, pusti ga," jo je miril Roman. "Poljubila sta se, pa naj pove materi, če hoče."

"Zdaj pa že vemo," je vpil Mihol, "zdaj pa že vemo!"

"Kaj veš," je vzrojila Julka.

"Zdaj pa že vemo, kaj počenja ponoči Limarica in njena deklica. Zdaj pa že vemo," je kričal.

"Kaj naj počenja?" se je oglašil Roman. "Spita pač, kakor dobri ljudje."

"Seveda. Hudič jima pa dela."

"Beži, beži, norec!"

"Kakše norec? Čenam norec? Če je pa nočni čuvaj ponoči na svoje lasne oči videl hudiča, ki je cepil Limarici drva? Zdaj vemo! Tako bosta šli iz vasi, da se bo kar kadilo za njima!"

"Glej, da se pebereš," je kričnil Roman za njim. "In v prihodnje mi dan mir s takimi čenami. Moraš pa že kakšnega bolj neumnega poiskati, kakor sva Julka in jaz."

Nežna nedolžnost ob njegovi strani pa očitno ni hotela spadati med pametne, h katerim se je prišteval Roman. Pokrižala se je rekoč:

"Jezus, Jezus, saj se mi je vedno zdelo!"

Roman jo je prijel za roko.

"Da božjo voljo, Julka. Menda vsaj ne boš verjela takih neumnosti?"

"Verjamem, pa reci karkoli. Svojo roko položim v ogenj, da je res. Stara je ena tistih, mlada pa je pričarala točo, ki nam je oves potokla."

"Toda Julka! Mladi Vahdhofer je zardel kot rak. 'Daj si vendar dopovedati...'"

"Meni ne boš nič pravil. — Zdaj je dokazano. S hudobo sta v zvezi."

Njen sicer tako nežen glas je postal hroščec in hripav, ko je navajala dokaz za dokaz, da sta Limarica in njena hči čarovnici, in se prav nevarani čarovnici. Roman je mirno čakal, da ji je pošla sapa. Nato ji je položil roko na ramo ter jo nežno privil k sebi.

"Pusti tudi meni reči par besed. Kmalu se boš prepričala, kako nespametno ljudje govorijo in kako neumne stvari verjamejo." Zasmejal se je. "Hudič, ki je nočoj Limarici nekoliko pomagal, je to storil iz krščanske ljubezni in ga tako dobro poznam, kakor tebe in mene. Moj najboljši prijatelj je."

Začuden ga je pogledala.

"Da, veš kdo je bil tisti 'hudič' ki je ponoči cepil drva pri Limarici? — Naš Peter."

Razočaranje je spuščalo njen obraz.

"Peter? Kaj ga ima Peter o polnoči opraviti pri Limarici?"

"Ponoči je razžagal in razcepil klafro drv, ki sem jih podaril ubogi ženi."

Julka je zardela kot kuhan rak. Njen glas je bil zbadljiv in osoren:

"Čemu pa razdajata najina drva? Pa še taki? In kar celo klafre?"

"Veš," je nekoliko v zadregi pristavil Roman, "včeraj sem zavezil z sammi v dračje, ki ga je nabrala njena hči. Ni dosti manjkalo, da še hčere nisem povozil."

"Kar povozil bi jo bil," je zaplašalo iz njene nedolžnosti. "Trko, kakor je ta! Dobro delo bi storil, če bi jo bil povozil. Jaz bi bila vesela."

Videl je strašen ogenj, ki se ji je bliskal v golobjih očeh in jo je prestrašen pogledal.

"Julka! Kakšna pa si? Kako moreš reči kaj takega? Človek je vendar le človek."

"Copernica ni človek."

Roman se je razjezil.

"Copernica! Copernica! Nikar vendar ne govori tega, ker ti nobenih copernic. Limarica je pridna in poštena ženska. Če ne, bi je naš Peter ne imel rad. In tudi Beta je pravična dekle."

(Dalje prihodnjic.)

Vojne rakete

Ameriški major J. R. Randolph je objavil letos spomladi v neki ameriški vojni tehnični reviji razpravo, v kateri prikazuje rakete kot strelno orožje, ki utegne imeti v bodočih vojnah še veliko bodočnost. Njegovo razpravo so takrat ponatisnili mnogi časopisi, ki so Randolphove vojne rakete predstavili svojim čitateljem kot neko povsem novo orožje. V resnici pa ima tudi vojna raketa že precej dolgo belo brado in segajo njeni zametki globoko v srednji vek.

Razi-kovalci, ki so poskušali priti zgodovini vojne rakete do dna, so našli, da se je razvila prav za prav iz prvotne ognjene pušice, kakršne so obiskovalci že v starem veku iz lokov streljali na nasprotnika, da bi v njegovem taboru z njimi zanetili požar. Te pušice so nosile na koncu posebne gorljive snovi. Sodijo, da je bila med gorljivimi snovmi tudi kuhinjska sol, ki kakor znano, daje plamenom jako žolto barvo. Po tej barvi so namreč v starih časih sklepali, da mora biti ogenj posebno vroč.

Na Kitaiskem so na mestu soli uporabljali soliter in baje je prav to po naključju privedlo do odkritja smodnika. Ko je bil smodnik tu, so z njim oblagali ognjene pušice. Razen tega so ga kasneje začeli uporabljati pri izdelovanju nekakšnih primitivnih min. Pravo strelno orožje, v katerem so potlej zažigali ta smodnik, da je metal kroglo na sovražnika, je bilo izumljeno šele dosti kasneje in sicer v Evropi, kjer so zaznali za kitaiski smodnik precej kmalu v srednjem veku.

Prvo zanesljivo poročilo o smodniku, o bombah in raketah vsebuje neka kitajska kronika iz leta 1232. V njej se namreč poroča o kitajski zmagi nad Mongoli pri Pekingu in sicer s pomočjo nekega "povsem novega orožja." Osem let kasneje piše neki arabski učenjak o solitru, ki ga imenuje "kitajski sneg". Poročila o novem strelivu in orožju se po tem naglo množe. Proti koncu 13. stoletja je neki arabski učenjak izrešal že zažigalni torpedo in med leti 1313 in 1326 je nastalo v Evropi prvo strelno orožje.

Prvotne ognjene pušice ter primitivne mine in rakete so se poslej naglo umikale "modernim" puškam in topovom in okrog leta 1500 pa so vojne rakete nenasloma spet zaslovene. Prinesle so namreč angleškim četam v Indiji težak po-

raz. Knez Tipu Sahib je v neki bitki dal namreč med angleške čete — večinoma je bila konjenica — izstreliti 5000 raket, od katerih se konji tako splašali, da so udarili v beg. Ta poraz je napolnil angleškega polkovnika Congreve da se je lotil konstrukcije moderne vojne rakete, ki bi bila boljše od takratnega topništva. Naloga se mu je dobro posrečila. Sestavil je raketo, ki je lahko nesla trikrat težji projektil kakor takratni poljski topovi na isto razdaljo.

Te rakete so se tako dobro obnesle, da so Angleži organizirali v svoji armadi posebne raketne oddelke, ki so se kasneje zelo odlikovali na primer v bitki pri Lipskem in pri Waterloo v boju z Napoleonom.

Do začetka svetovne vojne je bilo izvršenih cela vrsta novih poskusov z raketami, toda posebnega uspeha ni bilo. V svetovni vojni so se uporabljale rakete zgolj za razsvetljevanje ter za razsvetljevanje. Po vojni je tehnika sestavila rakete, ki jih prožijo razna tekoča goriva: bencin, alkohol, tekoči kisik itd. Večina poskusov je morala biti prekinjenih zaradi pomanjkanja sredstev, ali vseeno se je izkazalo da utegnejo imeti poleg trdnih eksplozivnih snovi tudi tekoča eksplozivna goriva neko bodočnost. Za pogon transportnih raket so tekoča goriva celo primernejša. Za metanje projektilov pa je ravno major Randolph prišel do zaključka, da so dosti bolj učinkoviti trdni eksplozivi, le izumiti jih bo treba v novi sestavi, tako da bodo imeli pri določenih težih mnogo večjo energijo kakor doslej.

Glede uporabnosti takih vojnih raket se govori v prvi vrsti o protiletalski obrambi, ki bi bila s pomočjo raket lahko mnogo bolj udarna kakor zdaj, ko uporabljajo topove. Raketa se namreč lahko dvigne dosti višje kakor šrapnel ali granata. Nerešeno je samo še vprašanje točnosti zadetkov in pa hitrost obstreljevanja.

Obstoječa pa še dva nadaljnjata teoretična načerta, ki imata raketo za podlago. Prvi je nekakšen ultra-dalekostrelni top ki bi bil v stanu vreči razmeroma lahko granato na daljšo nekaj kilometrov ter kot njegovo nasprotje: ultra-težak metalec min. Major Randolph trdi, da zadnja dva načerta bodo dočim v preteklosti, da bo mogoče graditi nekakšne kombinacije bombe in rakete, ki bi po svojem učinku odgovarjale

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurtu.

V ITALIJO

\$ 6.00	Lir 100
11.85	" 200
17.50	" 300
28.00	" 500
56.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENAM GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO SI.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST. NEW YORK

granatam kalibra 60 cm. Velika prednost takih raketnih projektilov bi bila, da za njih izstreljevanje ne bi bili potrebni težki topovi, marveč razmeroma lahke lancirne cevi. Taka raketna artilerija bi bila seveda silno mobilna ter udarna in major Randolph si obeta, da bi bilo mogoče z njo razrušiti tudi najsilnejše utrdbe v delu istega časa, ki ga za tak posel potrebuje današnje oblegovalno topništvo.

VAŽEN ČINITELJ VOJNE.

Navzlic zaveznikiškim blokadnim ukrepom upajo Nemci, da si bodo mogli nabavljati mandžursko sojo, japonski čaj in druge potrebščine iz najbolj oddaljenih dežel ter polagajo pri tem vse svoje nade na transsibirsko železnico, po kateri bi mogli v primeri, da jim bodo hoteli Rusi res ustreči, dobiti vse te stvari še hitreje, čeprav dražje nego po blokadni morski poti. Od te nadaljše železniške proge na svetu je torej v marsičem odvisen izid sedanje vojne, zato je vredno, da si jo nekoliko boljše ogledamo.

Nad dve desetletji so gradili to ogromno progo. Začeli so leta 1892 pod carjem Aleksandrom III. Premagati je bilo treba močvirne stepe, gorske verige in goste gozdove. Skozi celo celino vodi ta železnica, a to celino prepotuješ danes v udobnem vozu v skorih osmih dneh.

Proga drži iz Moskve, kjer dobi priključek na evropski zapad, preko Omska, Novosibirska, Krasnojarska in Irkutska do Bajkalskega jezera. Dolgo časa je to 3400 kvadratnih kilometrov obsegajoče jezero prekinjalo progo in ga je bilo treba prečkati s trajektom. Potem pa so železnico s pomočjo številnih drznih predorov, ki jih je bilo treba izstreliti iz pečin, ki se navpično dvigajo iz jezera, speljal vzdolž jezerske obale.

Iz Misovaje doseže proga Čito in sledi potem reki Amurju do Habarovska. Zadnji odsek predstavlja tako zvana usurijska železnica, ki vodi do Vladivostoka. Pri transsibirski železnici je zaposlenih nad milijon oseb. Spočetka je bila enotirna, danes pa je večinoma že dvotirna.

ANEKDOTA.

Pedriha Smetana je neki prijatelj spremljal nekoč do doma, v katerem je skladatelj stanoval že mnogo let.

"Kakšen napis se bo blestel pač nekoč na pročelju te hiše, v kateri je stanoval tako slaven mojster?" je menil prijatelj.

"Stanovanje se odda v našem," je odvrnil Smetana suho,

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid JUGOSLAVIJE

(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid JUGOSLAVIJE

stane 25c

Zemljevid jugoslovanskih BANOVIN

stane 25c

Zemljevid — CELEGA SVETA

Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York

Francoska radikalca obsojena

PARIZ, Francija, 22. dec. Francoska vojaško sodišče je obsodilo na pet let ječe in tisoč frankov globo pisatelj Henrja Jeansonja in urednika Reneja Freaudetsa, ker sta v člankih pozivala vojake k nepokorščini. Freaudets izdaja neki anarhistični časopis.

14 obtoženih v bančnem škandalu

LOS ANGELES, Cal., 21. dec. — Zvezna veleporota je večraj obtožila zarote in zlorabe poste štirinajst oseb, med katerimi je tudi Robert S. Odell, odstavljivi predsednik Pacific States Savings and Loan Co.

17letni morilec

SAN CLAIRE, Wis., 21. decembra. — 17 letni Gerald Ganstad je priznal, da je 8. decembra ustrelil na tukajšnjem pokoplišču Marshalla Brendona, lastnika gazolinške postaje. Brenden je pozval Ganstad, da naj mu vrne majhen dolg, kar je pa fanta tako razjezilo, da ga je ustrelil. Dolgo je tajil vsako krivdo, slednjič je pa o krajnemu pravdniku vendarle priznal umor.

Požigalec obsojen

— Poleg npravnstvenih zločinov je požig najhujši zločin, — je rekel večeraj okrajni sodnik Downs v Long Island City sodišču in obsodil 46 letnega Henrja Behrensa na štiri leta ječe. Behrens je priznal svoj zločin. Svojo majhno trgovino s knjigami je zavaroval za sedem tisoč dolarjev in jo zažgal.

Ko je njegov zagovornik prosil za milostno sodbo, češ, da je bil Behrens pijan, je odvrnil sodnik: — To ni nobeno opravičilo!

Velika popljava na Luzonu

MANILA, Filipinsko otočje, 21. dec. — Vse se boji ponovitve grozot leta 1936, ko je poplava zahtevala nad 500 človeških življenj. V severnem delu otoka Luzon je reka Cagaan prestopila bregove in preplavila veliko ozemlja. V provinci Isabella in Cagaan so divjali tajfuni in povzročili ogromno škodo. Več sto ljudi je brez strehe. V Ilaganu, ki je središče opustošenega ozemlja, se oblasti boje, da bo število žrtev znatno višje kot pred tremi leti. Škoda, povzročena v tobačnih nasadih, je ogromna. Preplavljene province se nahajajo ob pacifični strani otoka Luzon. Vlada je zadnja leta potrošila dosti denarja za regulacijo rek, pa vse skupaj ni nič pomagalo,

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalo iztekla.

5 KNJIG\$1 za

- Belgrajski Biser (Vitoj Jelenc)
- Burska Vojska (H. Majar)
- Cvetke (Julij Slapšak)
- D-dek je pravil (Julij Slapšak)
- Devica Orleanska (Ksaver Meško)
- Dve sliki (Ksaver Meško)
- Duhovni boj (Lorenc Skupol)
- Fra Diavolo
- Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
- Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Tefti)
- Korejska Brata, črtica iz misijonov v Koreji (Josef Spillman)
- Mesija (Dr. Jeglič)
- Mladim Sreem, povest za mladino (Ksaver Meško)
- Maron, krščanski defek z Libanona
- Ob 50 letnici dr. Janeza Ev. Krecka
- Pariški Zlatar
- Patria. Povest iz irske junaske dobe (H. Federer)
- Paberk iz Roža (Ivan Albreht)
- Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
- Požigalec (H. Majar)
- Pravljice in pripovedke za mlado dino (S. Košutnik)
- Povesti in Slike (Ksaver Meško)
- Ptice Selivke (Tagore)
- Prasiki Judek (Josip Vole)
- Praprečane Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
- Preganjane Indijanskih mislijo-narjev (Josef Spillman)
- Rdeča in bela vrtnica (Anton Hauser)
- Revolucija na Portugalskem
- Sisto s Sesto (H. Federer)
- Spisi Kristofa Šmida
- Študent naj bo (S. Finžgar)
- Suneški invalid (S. Košutnik)
- Sveta Notburga
- Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
- Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Vojnimir ali Poganstvo in krst (Josip Ogričec)
- Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
- Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planuski)
- Zlatokop (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od leta nja nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da Vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja . . .

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRKA
v imitirano usnje vez . . . \$5
v najfinje usnje vez . . . \$1.20
v bel celluloid vez . . . \$1.20

RAJSKI GLASLOVI

platno vezano . . . \$8
v usnje vez. (stv. 415) . . . \$1.—
v celluloid vez. (stv. 614) . . . \$1.50

KRISTUS KRALJUI

(preko tisoč strani)
sestavil dr. Ivan Vrečar . . . \$1.75

VEČNO ŽIVLJENJE

(640 strani)
sestavil: Gregorij Dečnik . . . \$1.25

SVETA UKA (stv. 408)

416 strani; velike črke . . . \$1.50

SVETO PISMO

..... \$3.—

KATOLIŠKI KATEKIZEM

..... \$5

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Key of Heaven

fino vezano . . . \$35

v usnje vezano . . . \$75

CATHOLIC POCKET MANUAL

v fino usnje vezano . . . \$1.—

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.